

telik – harsogó zöld kukoricásban, pengeéles kardlevelek közt alig kivehetően búvik meg Krisztus, a másikon meg halványszürke fiúk-lányok futnak szökellő léptekkel, ki tudja, mi felé. Megmondta, hogy a képet kikről s mikor festette, de röstellem, nekem már kiment a fejemből. Azt sem számoltam meg soha, hogy a szökellő lábak száma megegyezik-e a lányok-fiúk számának kétszeresével. De ezt a képet szerettem a legjobban gyönyörű szentendrei kiállításán.

Amit így kommentált: „Ha a magyar állam elnöke sóher ahhoz, hogy képet vegyen, én vagyok kénytelen adni neki” – s a vászon hátán az ajakrúzsával azon nyomban dedikálta is.

A képbe írott útszéli keresztekkel és pléhkrisztusokkal egy évezred tövissel koszorúzott parasztjainak állított emléket; napraforgói egy évezred napsütését sűrítik mai önmagukba: mindkettőt a névtelen magyarnak adta ajándéku. Köszönöm – az ő nevében.

Piroska, kedves – azt hiszem, elmondtam, amit mondani akartam. Tudom: bármennyit szenvedett is, a világtól békében vett búcsút. Aminthogy élni is békében élt vele – legfeljebb kinevette.

Szeretjük, Piroska – mondanám még. Mint ahogy azt is, hogy viszontlátjuk egymást. De minek? Akik itt vagyunk, mindannyian tudjuk, hogy az a nap percről percre közelebb van. S amíg még élünk, Maga a teljes valójában velünk marad. Ha meg már nem leszünk, ha a képeit, írásait netán elpusztítja valami világégés, Maga akkor is élni fog, amíg ebben a pici országban él ember és él a szellem.

Mert amit az emberségből miránk átörökített, azt öntudatlanul is továbbadjuk a fiainknak-lányainknak, ők a magukéiknak, azok meg az idők végezetéig követik egymást szökkenő léptekkel, vidám-szürkén, a határtalan jövőndöbe.

Mint a Maga képén. Ott, az otthonom falán.

Göncz Árpád

Orbán Ottó

SIRATÓ

Egy vajjámos festővel szegényebb a világ.
Dickens regényeinek árvaházában fog emlékezni rád
lángoló narancssárgád, kéked, zölded, vörösed, lilád,

tengerszem-tekintetű, kortalan kamasz lány,
akiből szép öregasszony lett ezer és egy ránccal az arcán.
„Szabad egy tánra, Madame?“, hajol meg Mősiő Halál, az arszlán.

Boszorkány, igenis az, mert nagy hatalmú ecsettel varázsló.
A kézfejed nyomorék csonk, de az élet a képeiden parázs, hó –
szeretkeznek a csontok a sírban, és tövisszörösen bámul ránk az igásló.

Tegyük föl most, hogy a mesés megoldás jön be mégis, és van Isten.
Bolyongasz akkor majd a nagy fényességben te is fenn,
és mindenkit megállítasz: „Hol van Vas István?“

Egy százéves paraszt bácsi (az Úr) a kezével mutatja: „Arra, lelkem!”
És „Nicsak, egy asztráltest, és mekkora orr!“, ezt gondolod ott. És attól fogva ti ketten
újra együtt üldögéltek (a termoszban forró, angol tea) a szentendrei kertben.